

ISTICANJEM SAMO JEDNIH, A PREŠUĆIVANJEM DRUGIH OBEZVRJEĐUJU SE SVE ŽRTVE

 www.stina.hr/2025/09/13/isticanjem-samo-jednih-a-presucivanjem-drugih-obezvrjeduju-se-sve-zrtve/

Nakon mnogih propuštenih prilika, 30. kolovoza, Međunarodni dana nestalih osoba te u Hrvatskoj i posebno proglašen Dan sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu bio je i ove godine još jedna mogućnost da se dostojanstveno, odgovorno i empatično progovori o žrtvama rata te posebno o problemu nestalih koji se stalno ističe kao najbolnija hrvatska postratna rana. Ali, na žalost i ovom smo prilikom svjedočili uobičajenom narativu u kojem je naglasak samo na našim žrtvama i nesuradnji druge strane. Međutim, jedan incident u ovogodišnjem gradu domaćinu centralne komemoracije bolnih sjećanja – Sinju kao da je razotkrio ili bar upozorio na brojne probleme koji inače široj javnosti prolaze ispod radara. Tako je jedan branitelj sa zgražanjem – objavom u javnom mediju, upozorio na formalistički pristup problemu nestalih gdje se nakon kratkog spomena na njih odlazi na dernek ilitiga veselicu. Ali, Spomen dan ne traje samo dok traje misa, ili komemorativni skup, a to izgleda nije zaživjelo u hrvatskom javnom prostoru što ukazuje i na to kako vrijeme „čini svoje“ i kako senzibilitet za najveće patnje nestaje s vremenom, povlačeći se pred svakodnevnicom. Pri tome se zaboravlja da se prešućivanjem jednih žrtava u biti obezvrjeđuju sve žrtve pa tako i „naše“, posebno kada ih se tretira kao prigodničarske, što je kod nas čest slučaj. Stoga možda i ne treba čuditi što nema većeg interesa javnosti za propitivanjem ukupnih aktivnosti na otkrivanju sudbine nestalih, o okolnostima i vremenu njihovog nestanka i njihovoj nacionalnoj strukturi. Samim tim i što nema snažnijeg postavljanja pitanja može li se drugim metodama, drugačijim pristupom, brže, u široj

suradnji koja bi podrazumijevala i druge udruge i institucije koje se bave također traženjem svojih nestalih postići bolje rezultate, jer sadašnji rezultati ne obećavaju mnogo onima koji traže svoje najmilije.

Eto, prošao je još jedan 30. kolovoz, datum na koji se obilježava Međunarodni dan nestalih osoba te u Hrvatskoj i Dan sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu. Obilježen je manje – više kao i svake godine i manje – više na način kako se očekivalo i najavljivalo (<https://www.stina.hr/2025/08/26/problemi-suradnje-u-otkrivanju-nestalih-je-li-je-sporna-samo-srpska-strana/>). Iako se pitanje nestalih u Domovinskom ratu spominje u svakoj prilici kada se obilježava neki događaj iz tog perioda, ili nekom drugom prigodom (Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja je u travnju, u ozračju Uskrsa, na Mirogoju organizirao susret članova, prijatelja i suradnika kako bi se odala počast identificiranim te neidentificiranim žrtvama Domovinskog rata), dojam je da je obilježavanje tog datuma bilo popraćeno sa nešto manje novinarskih priloga u tiražnijim tiskanim medijima, na posjećenijim portalima i na nacionalnim televizijama.

Jedna od priča je ona Vukovarke Marije Šestan koja već skoro 34 godine traga za svojim sinom Tomislavom kojem se 1991. godine izgubio svaki trag u Borovu selu i o čijoj sudbini se ništa ne zna. Ona je članica Udruge „Vukovarske majke“, čiji su članovi polaganjem vijenaca obilježili Međunarodni dan nestalih osoba i Dan sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu, o čemu su izvijestili tek neki mediji. Stoga dio medija nije prenio ni to da Tako dio medija nije prenio ni to da su na popisu nestalih danas imena 332 osobe iz Vukovara. „To su 332 obitelji koje ne znaju za sudbinu svojih najmilijih. Zbog toga je ovaj datum duboko urezan u sam Grad Vukovar i njegovu povijest. Pred svima nama je, Gradom Vukovarom, Vukovarsko-srijemskom županijom i samom državom, da učinimo sve da bismo razriješili sudbinu nestalih. To je dužnost svih nas i u tome moramo ustrajati. Posljednjih godina bilježe se veliki pomaci u potrazi za nestalima pa tako imamo i primjer Petrovačke dole u Vukovaru, gdje su do sada pronađeni posmrtni ostaci više od 30 osoba. U više slučajeva su to bile sekundarne pa i tercijarne grobnice. Tamo će se sve prekopati i pregledati jer se sumnja da ta lokacija, koja je inače deponij smeća, krije još tijela“, kazao je zamjenik vukovarskog gradonačelnika Filip Sušac.

NEOTKRIVENA GROBIŠTA

Mnogo više je bilo izvještaja sa posljednjeg ispraćaja i ukopa 814 žrtava ekshumiranih iz masovne grobnice jama Jazovka, upriličenog u organizaciji Ministarstva hrvatskih branitelja kod mjesta Sošice na Žumberku, nekoliko dana ranije u povodu Europskog dana sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima. Govoreći tom prilikom kako

nažalost bol i neizvjesnost hrvatskog naroda nisu ostali vezani samo uz razdoblje Drugog svjetskog rata, ministar Tomo Medved je istakao da je u „Domovinskom ratu naš je narod ponovno pretrpio teška stradanja, a mnogi hrvatski branitelji i civili nestali su u vihoru velikosrpske agresije. I danas neumorno tragamo i za žrtvama Domovinskog rata. Unatoč velikim naporima i dosadašnjim rezultatima, sudbina još 1744 osobe ostaje nepoznata. Brojna grobišta diljem Hrvatske još nisu otkrivena, a mnoge obitelji još i dalje čekaju istinu o sudbini svojih najmilijih. Zbog njih i zbog istine nećemo stati, nećemo se umoriti, dok ne pronađemo sve naše nestale“, zavjetno je rekao ministar Medved.

Svi su mediji pak prenijeli objavu premijera Andreja Plenkovića, objavljenu na društvenoj mreži X. „Obilježavajući Međunarodni dan nestalih osoba i Dan sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu, iskazujemo poštovanje prema 1744 nestalih osoba i članovima njihovih obitelji, koji i dalje neumorno tragaju za svojim najmilijima. Zahvaljujem Ministarstvu hrvatskih branitelja na čelu s potpredsjednikom Vlade Tomom Medvedom na iznimnim naporima koji se ulažu u ovom zahtjevnom procesu. Od početka našeg mandata, provedena su brojna terenska istraživanja u kojima je otkriveno više masovnih grobnica, organizirane su 62 identifikacije i identificirani posmrtni ostaci 319 osoba. Vlada neće prestati tragati za našim nestalima — sve dok se ne riješi i posljednja sudbina“, napisao je premijer završivši očekivano kako „očekujemo od Republike Srbije da počne surađivati i dijeliti potrebne informacije“.

Središnje obilježavanje Međunarodnog dana nestalih osoba i Dana sjećanja na nestale u Domovinskom ratu, koje se svake godine obilježava u drugom gradu, prvi je put je održano u Sinju. Okupili su se brojni članovi obitelji nestalih hrvatskih branitelja i civila iz cijele Hrvatske, predstavnici vlasti i institucija, a u ime predsjednika Vlade prisustvovao je potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved. „Pitanje nestalih, a Hrvatska trenutno traga za 1744 osoba, otvorena je rana iz Domovinskog rata i najviša razina prioriteta djelovanja Ministarstva hrvatskih branitelja“, kazao je ministar Medved, podsjetivši da je u proteklih devet godina njegovog mandata pronađeno šest masovnih i više od 40 pojedinačnih grobnica, među kojima i lokacija donedavnog aktivnog odlagališta otpada Petrovačka dola kod Vukovara iz koje je dosad ekshumirano i identificirano 35 osoba. „U proteklih devet godina identificirali smo 319 nestalih – njima smo vratili identitet, njihovim obiteljima mir, a onima koji još uvijek traže svoje bližnje nadu da će i oni jednom saznati istinu o sudbini svojih najmilijih“, rekao je ministar Medved te istaknuo kako je to isključivo rezultat rada hrvatskih institucija koje, unatoč protoku vremena i izostanku informacija te nesuradnji Srbije, pronalaze grobnice s posmrtnih ostacima žrtava. Pritom je zahvalio obiteljima na strpljenju i povjerenju, kao i svima koji pomažu u tom „zahtjevnom i osjetljivom procesu: MORH-u i MUP-u, pripadnicima HV-a „koji neumorno rade na terenu i u najtežim uvjetima, sigurnosno-obavještajnim agencijama, DORH-u, HCK-u, Upravi za zatočene i nestale s ispostavama u Vukovaru i Splitu te posebno udrugama koje okupljaju obitelji nestalih“.

OLAKŠAVANJE SAVJESTI

Prema opširnom izvještaju, objavljenom na web stranici Ministarstva branitelja, predsjednica Saveza udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja Ljiljana Alvir je pozvala sve koji imaju informacije o nestalima da ih s punim povjerenjem pa i anonimno, dostave nadležnim institucijama. „Neka olakšaju svoju savjest i rasterete svoje potomke, jer obitelji nikad neće prestati tražiti svoje najmilije“, poručila je i dodala da je skrivanje istine o nestalim osobama kažnjivo.

U izvještaju se navodi da je posebno dojmljivo obraćanje imala Sandra Rapčak Škomrlj, predsjednica Udruge djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja. „Većina nas koji smo izgubili roditelje nemamo niti sjećanje na njega. Samo veliku prazninu. Mi smo jedini dokaz da je roditelj postojao. U trenucima samoće i molitve nemamo se za što uhvatiti, nemamo sjećanje koje ćemo zaštititi u sebi kao najsvetiju stvar na svijetu. I time je naša bol još i veća“, kazala je, poručivši da sve obitelji nestalih zaslužuju istinu.

Svi govornici su u svojim obraćanjima apelirali na one koji imaju saznanja o mjestima grobnica da daju informacije gdje su posmrtni ostaci žrtava, kako bi obitelji koje već više od tri desetljeća traže svoje bližnje napokon saznale istinu o njihovoj sudbini. U tom smislu se na kraju izvještaja navodi da Republika Hrvatska traga za još 1744 osobe nestale u Domovinskom ratu, čija je sudbina nepoznata ili nije poznato gdje su njihovi posmrtni ostaci.

Obilježavanje je održano u organizaciji Saveza udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja, u partnerstvu sa Zajednicom udruga hrvatskih civilnih stradalnika iz Domovinskog rata RH i Udrugom djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja iz

Domovinskog rata, pod pokroviteljstvom Ministarstva hrvatskih branitelja, supokroviteljstvom Splitsko-dalmatinske županije i Grada Sinja te uz potporu Hrvatskog crvenog križa, Veterskog centra – Podružnice Sinj, gdje je dan ranije održana tribina pod nazivom „Pravo nestalih na identitet – pravo obitelji na istinu“ i Viteškog alkarskog društva, gdje je održano središnje obilježavanje.

Više nego skromno su popraćene komemoracije koje su održane u organizaciji Srpskog narodnog vijeća, 25. kolovoza, u selu Plavnom i njegovom zaseoku Grubori, pored Knina te u Gošiću, 27. kolovoza u povodu 30. godišnjice ubojstva civila srpske nacionalnosti ubijenih tokom i nakon akcije „Oluja“. Iako je izravan povod bilo prisjećanje na stradale Srbe, nevine žrtve rata, na oba događaja je, za razliku od premijerove objave, ili poruka iz Sinja, izražena empatija i prema drugim stradalnicima, odnosno ubijenim Hrvatima, žrtvama stravičnih zločina.

POZIV NA EMAPATIJU

Tako je saborska zastupnica SDSS-a Anja Šimpraga, poručila kako je komemoracija posvećena ubijenim hrvatskim građanima srpske nacionalnosti, ali dodavši: „Mi se na komemoracijama redovito sjećamo i stradanja hrvatskog naroda i osuđujemo zločine koji su se dogodili na brojnim mjestima, jer ništa ne može opravdati grozan zločin, poput onog u Zatonu Obrovačkom kada su pripadnici milicije rafalom iz automatskog oružja pobili sedam starijih mještana. Svi mi okupljeni dijelimo tugu za ubijenima i osuđujemo zločince. Činimo to iz osjećaja i dubokog uvjerenja da sve žrtve imaju pravo na jednaku empatiju i status, bez obzira na nacionalnost“, kazala je Šimpraga. „Imamo pravo sjećati se, imamo pravo okupljati se, imamo pravo govoriti o problemima Srba u Republici Hrvatskoj, imamo pravo biti građani u svojoj zemlji. I svake naredne godine sjećat ćemo se svih izgubljenih života, kako u Gošiću i Varivodama, tako i u Zatonu Obrovačkom, Promini i Škabrnji. Razumjeli nas ili ne, istrajat ćemo u kulturi sjećanja i komemoriranja. Trebamo se sjećati i onih koji nam nekad nisu prijatelji, nekad su nam neprijatelji, ali svi smo na kraju dana – ljudi“, zaključila je Šimpraga.

U tom tonu je govorio i Boris Milošević, predsjednik Srpskog narodnog vijeća. „Često čujem komentare da oplakujemo samo svoje žrtve, da rat nije započeo 1995. i da što je sa stradanjima Hrvata. Mogu samo reći je da taj ne sluša što govorimo. Ovo je komemoracija i dan sjećanja na ubijene hrvatske građane srpske nacionalnosti u Gruborima. Posvećena je njima, ali mi gotovo redovito na komemoracijama spomenemo i stradanje hrvatskog naroda i osudimo zločine koji su se dogodili na brojnim mjestima, jer ništa ne može opravdati grozan zločin u Čengićima nad četveročlanom obitelji gdje su ubijena i djeca. Ili zločin u Zatonu Obrovačkom kada su pripadnici milicije SAO Krajine rafalom iz automatskog oružja pobili sedam starijih mještana: Petra Marčića, Iku, Anicu, Mariju, Milicu, Ružicu i Marijana Modrića. Svi mi okupljeni dijelimo tugu za ubijenima i osudu za zločince. Činimo to iz osjećaja dubokog uvjerenja da sve žrtve imaju jednaku empatiju i status bez obzira na nacionalnost. Koliko god naš utjecaj bio mali od toga nikada nećemo odustati“, kazao je Milošević.

U sličnom tonu je govorila i izaslanica Vlade, Fadila Bahović, državna tajnica u Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, izražavajući suosjećanje zbog gubitka članova obitelji, civilnih žrtava rata, kojima se komemoracijom odaje počast. „Sjećanje je to na teška vremena, ali i podsjetnik na nevine žrtve s obje strane, jer rat je nemilosrdan i ne štedi nikoga, uništava materijalna dobra, oduzima bezbrižna djetinjstva i tek načetu mladost i prekida prijateljstva. Gubitak dragih osoba je nenadoknadiv i u tom smislu u ratu nema pobjednika. Zato znam da je danas članovima obitelji žrtava teško, jer nije lako biti ovdje i prisjećati se najmilijih koji nisu više s nama. Sudbinu Grubora, na žalost, dijele brojna druga mjesta širom Hrvatske u kojima su stradali i Hrvati i Srbi, kao i drugi hrvatski državljani“, kazala je Bahović, podsjetivši da se prošlost ne može mijenjati, ignorirati ili izbrisati, ali da se iz nje može učiti kako da poštujemo žrtve rata i zajednički radimo na izgradnji pravednijeg društva na dobrobit svih hrvatskih građana.

CIJENA ZLOČINA

Na žalost ni nakon tih istupa najistaknutijih predstavnika Srba u Hrvatskoj, u kojima je iskazana empatija za sve žrtve ratnog sukoba, s hrvatske strane se opet nije smoglo snage progovoriti o žrtvama i nestalim hrvatskim građanima srpske nacionalnosti. Prigoda za to, makar u fusnoti, bila je 9. rujna u Gospiću, prilikom obilježena 32. obljetnica vojno-redarstvene operacije Medački džep, jedne od najznačajnijih akcija u Domovinskom ratu. U provedbi operacije i danima do povlačenja hrvatskih snaga poginulo je 6 pripadnika HV-a i 7 pripadnika SJP MUP-a, dok su ranjena 53 branitelja. Međutim, pripadnici hrvatskih snaga zločine su počeli činiti već prvog dana akcije. Počinjenje zločina potvrđeno je sudskim presudama. U studiji navedenoj u knjizi „Medački džep“, Zvonimira Despota, citiran je rad Miroslava Međimorca, za vrijeme rata visokog dužnosnika Ministarstva obrane i Hrvatske izvještajne službe, u kojem piše kako „na žalost u ratu i najpomnije planirane i vođene akcije poprimaju neželjeni tijek i završavaju teškim posljedicama. To se dogodilo i s tom vojnom operacijom, te neželjene i nedopustive posljedice – zločini – ocrnili su cijelu akciju“. Većina žrtava je ubijena za vrijeme akcije, neki bestijalno mučeni i spaljeni, a sela Počitelj, Čitluk i Divoselo su potpuno spaljena i opljačkana prilikom povlačenja Hrvatske vojske izvršenog nakon pritiska međunarodne zajednice zbog počinjenih zločina. Naime, na temelju izvještaja UNPROFOR – a, odnosno kanadskog bataljuna koji je ušao u Medački džep nakon povlačenja Hrvatske vojske, međunarodna je zajednica shvatila da su počinjeni zločini te njihov razmjer. U kolovožu 2002. godine Međunarodni kazneni sud za Jugoslaviju je podigao optužnicu protiv Janka Bobetka za zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja, u kojoj se navodi da je krivično djelo progona počinjeno “protupravnim lišavanjem života najmanje 100 srpskih civila i zarobljenih i/ili ranjenih vojnika iz Medačkog džepa”. Navodi se i da su hrvatske snage u Medačkom džepu sustavno uništile 164 kuće i 148 drugih zgrada i sve što se u njima nalazilo. Prema navodima Srpskog narodnog vijeća osam žrtava se vodi kao nestali. Riječ je o (iako nikad u potpunosti procesuiranom) sudski najobrađenijem i vjerojatno najdokumentiranijem ratnom zločinu počinjenom nad Srbima u Hrvatskoj 90-tih godina prošlog stoljeća. Koliku je težinu imao zločin u Medačkom džepu govori i to da je

ta operacija za međunarodnu zajednicu značila prijelomnu točku „na kojoj je nedvosmisleno dokazana hrvatska krivnja za zločin i etničko čišćenje te pokazana jednakost u zločinu između Hrvata i Srba”.

Temeljem toga, Međimorec, inače stožerni brigadir i u to vrijeme pomoćnik ministra vanjskih poslova, ocjenjuje kako je „međunarodna zajednica nakon Medačkog džepa prihvatila tumačenje sukoba u bivšoj Jugoslaviji kao ‘građanskog rata’, ‘vjekovnog pokolja balkanskih plemena’ i podijelivši ‘jednaku odgovornost svih strana za taj rat’. To je nepravедno pretvorilo Hrvatsku iz žrtve u jednakopravnog i odgovornog sudionika građanskog rata. Zbog materijalnih dokaza i evidencije što su je učinili Kanađani, civilna policija UN-a i strani novinari Medački džep, a ne Ahmići niti hrvatsko-muslimanski sukob, postao je ona prijelomna točka nakon koje se javno mnijenje Zapada okreće od Hrvatske i izjednačava je s agresorom – Srbijom. Medački džep ima to značenje, nakon te akcije svijet je promijenio odnos prema RH. Neoprostivi su zločini počinjeni u vrijeme te vojno-redarstvene akcije“, kaže Međimorec zaključujući da je „takvim tumačenjem događaja u Medačkom džepu u pitanje dovedena suverenost hrvatske države, ratni zločini su postali hrvatska državna politika, a Međunarodna zajednica je dobila dokaz koji je tražila da bi opravdala svoje tumačenje sukoba u bivšoj Jugoslaviji, svoju nedjelotvornost, pristranost i zadovoljenje svojih geopolitičkih interesa. Hrvatska je iz žrtve postala krivac za raspad Jugoslavije i rat, a zbog navodno počinjenih zločina slijedila ju je kazna, a posljedice su bile politički pritisci, usporavanje približavanja europskim integracijama, teškoće u tranziciji (u razvoju gospodarstva i građanskog društva) i – Haški sud”.

IGNORIRANJE ŽRTAVA

Ništa od toga nije bilo dovoljno da se nakon svete mise za poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje, kojom je počelo obilježavanje obljetnice operacije, u prigodnim govorima, uz izricanje zahvalnosti „svima onima koji su bili spremni na žrtvu za domovinu“ kako je to rekao ministar Medved, baš zbog njih i Republike Hrvatske bar spomene počinjeni zločin i ogradi se od njega izražavajući žaljenje za nevine žrtve. Jer, među onima koji su bili “spremni na žrtvu za domovinu” su bili i dva sina Stevana i ubijene Anđelije Jović, pripadnici Hrvatske vojske, od kojih je jedan i poginuo. Takvim spomenom bi se potvrdilo tezu brigadira Međimorca da „Hrvatska – njezino političko-vojno vodstvo po svemu sudeći zločin nije planirala, učinila niti bi zbog njega trebala snositi posljedice“. Kao da se ne želi shvatiti da bi to za Hrvatsku bilo ljekovito. Ovako se ostaje u autističnoj poziciji u kojoj svaka disonantnost zvuči provokativno, ili joj se daje takav tretman, ali koja, kao otpadanje kamenčića sa nekog oronulog mozaika, ipak razbija idiličnu sliku monolitnosti.

Tako je, unatoč unisonosti poruka, kako premijera, tako i onih iz Sinja te Vukovara, bilo da je riječ o isticanju patnje, pozivima da oni koji nešto znaju dostave informacije te optuživanju Srbije da ne surađuje, jedan istup bivšeg sinjskog gradskog vijećnika i dragovoljca Domovinskog rata Željka Poljaka malo zatalasao i tu idiličnu sliku odnosa spram nestalih u Domovinskom ratu, ukazavši na licemjerje nekih koji se busaju svojim hrvatstvom, a zaboravljaju na dostojanstvo žrtve.

„Večeras je moj grad umro. Umro je od sramote. Ja tako mislim. Vrijeme smrti 18,30 na Pijaci, 19 sati na Peškariji“, uvodno je ustvrdio Poljak, u svom pismu, objavljenom na portalu www.ferata.hr, a kojeg je prenijela „Slobodna Dalmacija“.

„Zašto to mislim? Republika Hrvatska je Međunarodni dan nestalih osoba 30. 8. proglasila spomendanom ‘Dan sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu’. Od tada taj dan se obilježava svake godine u drugom gradu diljem Hrvatske, a ove godine tu čast i obavezu je dobio grad Sinj.

Zašto obavezu?

Na taj dan u grad koji to obilježava dolaze ljudi koji žive najveću moguću kalvariju koju čovjek može zamisliti. Zamislimo samo majku koja traži svoje dijete još malo pa pune 34 godine. Zato ih ti gradovi dočekaju u molitvi, miru i tišini da im bar na taj dan pokažemo da nisu sami. Osobno sam tome svjedočio u nekoliko gradova.

I ne neću navoditi nikakve brojke iako su mi dobro poznate jer te brojke moraju nestati da ih nema jer jedino tako dolazi mir. Mir u duši.

Što radi moj grad?

Organizira SVEČANO zatvaranje nekih dana za koje ne znamo kako se u stvari zovu jer na zastavi piše jedno, a u propagandi drugo. Potom vrhunac. Pučka fešta nazvana arambašijada. Fešta na ovaj dan. A što ćemo s gostima? Ništa oni i onako tuguju feštali mi ili ne.

Ne znam jesu li pozvani guslari, reraši, gangaši i svi drugi naši jer to bi upotpunilo feštu, orilo bi se cijelim gradom udri, svi u Sinj, Sinj gori. Na sve ovo je Gradska uprava upozorena i moglo se sve ovo prebaciti za 31. 8. bez ikakvih problema, ali ne oni hoće dokazati koje „baja“ bahati, neuki, bezobrazni misle da su Bogom dani i ne shvaćaju da od grada uporno rade cirkus ili bolje rečeno sprdačinu.

Kako nisu sami u tome, nažalost mora se postaviti nekoliko pitanja. Zašto gvardijan našeg svetišta sudjeluje u ovom SVEČANOM dijelu. Spomendan je cijeli dan, a nije samo dok traje sveta misa?

Zašto je tu i VAD? Čisti oportunizam. To smo dobro naučili od naših pradjedova.

Zašto predsjednica Gradskog vijeća nije odbila sudjelovati u ovoj sramoti? Inače ovi dani kako li se već zovu jesu u isključivoj nadležnosti Gradskog vijeća, ali ove godine nije bilo Gradskog vijeća da“ donese“ te dane prema tome nema nikakvih rokova koji bi se trebali

poštivati.

DERNEK UMJESTO SUOSJEĆANJA

Zašto Turistička zajednica grada Sinja nije rekla da to raditi na ovaj dan nije primjereno? Ne može se uvažiti opravdanje da se nešto nije znalo. Ima toga još ali stvarno nema smisla. Ali jedno nikako ne mogu shvatiti. Da se baš formira postroj od takozvanog Doma mladih pa redom do Pijace uz koračnice naše glazbe, mažoretkinja, povijesne postrojbe, KUD-a. Sve bi to bilo super da nije dan koji je.

Ja im savjetujem da kad treba kazati ovo može, ovo ne može da to i naprave jer ta sredstva za svoj rad koja oni često proskaju su naša zajednička i nisu ničija očevina. Moja obitelj je tražila posmrtni ostatke svoga člana 2380 dana. Hvala dragom Bogu našla ih je za života roditelja. Vratili smo ih kući i dostojno sahranili.

Zato ja čvrsto stojim iza svake svoje riječi i slova koje sam o ovome izgovorio i napisao jer ja znam šta je bilo, a nažalost je i sada. A onaj tko ne zna neka upita.“, kaže u svom pismu hrvatski branitelj Željko Poljak.

„Spuštanjem zastave manifestacije na Trgu kralja Tomislava u Sinju, u subotu je i službeno okončan program sinjskog ljeta naziva “Dani Alke i Gospe Sinjske 2025.“

Po zatvaranju, mnoštvo je otišlo par koraka dalje od sinjske Pijace, na Arambašijadu, neslužbeno prvenstvo svijeta i okolice u pripremi arambaša. Naslov svjetskog prvaka osvojila je ekipa Bajkeri udarne Četvrte gardijske brigade Pauci koju je vodio Dražan Šušnjara nadimka Brajac, viceprvak je ekipa Pršutoreznica Delikatesa, a treća je bila u cijelosti ženska ekipa, samoprovane Domaćice. Uz Brajca, arambaše u pobjedničkom lancu miješali su, kušali, dodavali sastojke i Ivan Munitić, Jure Čelan, Jure Đirlić, Ante Čovo, Vjekoslav Tarabena i Mladen Vukasović. Iz ruku prvog čovjeka grada Mira Bulja i direktorice sinjske Turističke zajednice Monike Vrgoč pobjednici su dobili peku i podpeku kao unikatni rad Ivana Knezovića izrađenu na tradicionalan način pomoću ručnog kola, zelovsku lulu, tradicionalnu kapicu kao dio nošnje i vino OPG-a Mažurin iz Radošića iznad Sinja. Arambašijadom je rukovodio meštar od sinjskih krnjevala Žarko Romac Žare, a iz zajedničke blagajne sinjskih poreznih obveznika, jer organizator je bio grad Sinj i gradska Turistička zajednica, svim je natjecateljima bio osiguran kiseli kupus, meso i boca propan-butan plina. Radni stol glumili su kamene ploče sinjske Peškarije“, prenosi „Slobodna Dalmacija“ prikaz izvještaja s portala Dalmacija News, o tome kako je u Sinju protekao dio spomendana posvećenog sjećanju na nestale u Domovinskom ratu.

Ovaj mali incident, podsjećanje jednog branitelja da Spomen dan ne traje samo dok traje misa, ili komemorativni skup, već cijeli dan, koji pak nije šire zaživio u hrvatskom medijskom prostoru, jasno ukazuje na to kako vrijeme „čini svoje“ i kako senzibilitet za najveće patnje nestaje s vremenom, povlačeći se pred svakodnevnicom. Zaboravlja se da se prešućivanjem jednih žrtava u biti obezvrjeđuju sve žrtve, pa tako i „naše“, svodeći ih na prigodničarske devalvirajući ih tako do ispod razine jednog malomišćanskog derneka. Stoga možda i ne treba čuditi što nema većeg interesa javnosti za propitivanjem ukupnih aktivnosti na otkrivanju sudbine i ostataka nestalih, o okolnostima i vremenu njihovog

nestanka i njihovoj nacionalnoj strukturi. Samim tim i što nema snažnijeg postavljanja pitanja može li se drugim metodama, drugačijim pristupom, brže, u široj suradnji koja bi podrazumijevala i druge udruge i institucije koje se bave također traženjem svojih nestalih postići bolje rezultate, jer sadašnji rezultati ne obećavaju mnogo onima koji traže svoje najmilije.

Autor: Pero Jurišin tekst objavljen 13.9.2025. godine

FOTO : Documenta , SNV , Ministarstvo hrvatskih branitelja

Tekst je dio serijala projekta „ Problem nestalih osoba u Domovinskom ratu – k istini, a protiv političkih manipulacija „ koji se realizira uz financijsku podršku Agencije za elektroničke medije u okviru Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama – poticanje kvalitetnog novinarstva za 2025. godinu.

